

ת"פ 14487/06/15 - מדינת ישראל נגד חיים יעקבי, יעקבי יוניברסל ייזום והשקעות בע"מ, ריקי יעקבי

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 14487-06-15 מדינת ישראל נ' יעקבי ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופטת מרב גרינברג
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. חיים יעקבי
2. יעקבי יוניברסל ייזום והשקעות בע"מ
3. ריקי יעקבי

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד נוגה בליקשטיין-שחורי

ב"כ הנאשמים עו"ד גלעד ברון ועו"ד שירית טרוינר

הנאשמים בעצמם

גזר דין

1. הנאשמים 1 ו-3 הורשעו, על יסוד הודאתם בכתב אישום מתוקן, בעבירה של דו"ח וידיעות לא נכונים - **לפי סעיף 217 לפקודת מס הכנסה** וכן הורשעו כל הנאשמים בשתי עבירות של מסירת הצהרה שאינה נכונה-עבירה לפי סעיף 98(ג) **לחוק מיסוי מקרקעין (שבח ורכישה) התשכ"ג-1963**.

2. כמפורט בכתב האישום, נאשם 1 ונאשמת 3 הינם בני זוג, ונאשמת 2 הינה חברה פרטית שעסקה ביזמות ובקבלנות, כשהנאשמים משמשים מנהליה ובעלי המניות היחידים בה. בעובדות האישום הראשון נטען, כי לקראת סוף שנת המס 2006 משכה הנאשמת 3 מחשבון הבנק הפרטי שלה ושל נאשם 1 בבנק פועלים, שיקים בנקאיים בסך ₪ 731,000 והחזיקה בהם עד תחילת שנת 2007. בתחילת שנת המס הבאה, הפקידה הנאשמת 3 את השיקים בחשבונותיהם הפרטיים בבנק פועלים ובבנק לאומי (כמפורט בכתב האישום). ביום 7.1.08, עת נדרש נאשם 1 ע"י פקיד השומה, להגיש דין וחשבון על נכסיו ונכסי בני משפחתו, במסגרת הצהרת

הון, הושמט מהדו"ח פירוט השיקים הבנקאיים כאמור, חרף החובה החלה עליו להצהיר עליהם, וכל זאת נעשה בידיעת הנאשמת 3. על יסוד הודאתם במעשים אלו שיש בהם משום עריכת דו"ח חסר, הורשעו הנאשמים 1 ו-3 בעבירה של הגשת דו"ח לא נכון כאמור.

3. באישום השני, המיוחס לכל הנאשמים, נטען כי במסגרת פעילות נאשמת 2, נרכשה קרקע בהוד השרון למטרת בניית 12 קוטג'ים. ביום 9.1.01 החריגו הנאשמים שניים מהקוטג'ים, שהוגדרו כבתים פרטיים של הנאשמים 1 ו-3 ושל אחות נאשמת 3. הקוטג' המוחרג לא נרכש ולא נבנה באמצעיה של האחות, האחות אפשרה לנאשמת 3 לפעול במקומה בחשבון בכל הפעולות הקשורות לקוטג' זה, והוצאות שני קוטג'ים אלו, נכללו במסגרת הוצאות הפרויקט הכלליות אותו ביצעה נאשמת 2. בשנת 2004 נמכרו הקוטג'ים המוחרגים בעלות של \$305,000 כל אחד. הנאשמים הצהירו בפני רשויות המס כי מדובר בקוטג'ים פרטיים הפטורים ממסיו מקרקעין, וזאת שלא כדין.

4. תחילתו של תיק זה בכתב אישום המייחס לנאשמים מספר עבירות מס חמורות לפי סעיף 220 לפקודה ומעשים שבוצעו מתוך כוונה להתחמק מתשלומי מס. הנאשמים כפרו במיוחס להם, התיק נקבע לשמיעת ראיות ונשמעו אף חלק מעדי התביעה.

5. במהלך פרשת התביעה ולאחר משא ומתן ממושך וארוך, הגיעו הצדדים, ביום 8.2.18, להסדר טיעון, לפיו הורשעו הנאשמים בכתב אישום שתוקן לקולא. עוד הוסכם שהצדדים יעתרו במשותף בעניינו של נאשם 1 למאסר בדרך של עבודות שירות בן 3 חודשים פחות יום, באשר לנאשמת 3 יעתרו הצדדים למתווה עונשי ראוי שנע בן 4.5-6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות ובעניינה של נאשמת 2 יתבקש מאסר על תנאי וקנס סמלי. באשר לגובה הקנס שיוטל על הנאשמים, עותרים הצדדים לטווח ענישה שנע בין 250,000 ₪ ל-400,000 ₪.

6. ביום 25.2.18 נשמעו הטיעונים לעונש מפי הצדדים. ב"כ המאשימה, עו"ד בליקשטיין-שחורי, עמדה על נימוקי ההסדר, כשהמרכזי ביניהם הוא שיהיו ממושך ממועד ביצוע העבירות ועד למועד הגשת כתב האישום. עוד הסבירה כי נתגלעו בתיק קשיים ראייתיים מסוימים, בעיקר בנוגע לאישום השני וכי נלקחו בחשבון גם נסיבותיהם האישיות של הנאשמים ומניעת פגיעה ברישיון הקבלן של נאשם 1. ב"כ המאשימה הדגישה את חובת הנאשמים לדווח דיווח אמת לרשויות המס וכי מדובר במעשים הקשים מאד לאיתור נוכח תחכומם. לשיטתה, יש להטיל על הנאשמים קנס משמעותי נוכח המניע הכלכלי שעמד ברקע המעשים וכדי להרתיע את הנאשמים והציבור כולו. באשר לנאשמת 3- עמדה על חלקה המרכזי באישום הראשון ובפעילותה באישום השני, על כן סבורה שיש לראות בה מבצעת עיקרית ולגזור עליה עונש מאסר בדרך של עבודות שירות לתקופה מירבית.

7. ב"כ הנאשמים, עו"ד ברון, עשה כל שניתן ללמד סנגוריה על מרשיו. עו"ד ברון עמד על שיהיו חריג, בן 15 שנים, בין מועד המעשים למועד הגשת כתב האישום. שיהיו זה, והעובדה שבמשך תקופה ממושכת עמד עניינו של תיק זה כעננה מעל ראשם של הנאשמים, השפיע עליהם בכל היבטי חייהם. כך בהיבט הכלכלי, הנאשמים משלמים על מחדל שבוצע לפני זמן רב, הן מבחינה כלכלית והן בפגיעה במוניטין נאשמת 2. פן נוסף של הפגיעה בא לידי ביטוי בנסיבותיהם האישיות של הנאשמים ובני משפחתם. עוד סבורה ההגנה כי נסיבות מקרה

זה גובלות בקבלת טענה של הגנה מן הצדק שעשויות אף להביא לביטול כתב האישום. ב"כ הנאשמים אינו מתעלם מאי תקינות מעשיהם, אך סבור כי הרווח שהופק מהם שולי וכי במקרים אחרים, רבים וחמורים יותר, נידונו נאשמים לעונשים וקנסות מתונים משמעותית. באשר לנאשמת 3, עתר עו"ד ברון לאימוץ הרף התחתון של מתחם הענישה, וכך גם לגבי גובה הקנס.

8. הנאשמים עצמם הביעו חרטה על מעשיהם, הבהירו כי הפנימו הפסול במעשיהם וכי התמודדותם עם ניהול התיק הקשתה עליהם מאד. הנאשמים ובא כוחם, בחלקו הגלוי של הדיון ובהשלמת טיעונים שנעשתה בדלתיים סגורות, עמדו על הקשיים האישיים שחוו במהלך השנים האחרונות.

דין

קביעת מתחם העונש ההולם

9. הנאשמים שלפני פגעו פגיעה ממשית בערכים החברתיים מוגנים, כשהמרכזיים ביניהם הינם פגיעה בקופת המדינה ופגיעה בעקרון השוויון בתשלום מס בין כלל הנישומים. בתי המשפט חזרו והדגישו החומרה שיש לייחס לעבריינות כלכלית בכלל, ועבירות מס, בפרט, וזאת נוכח התוצאות ההרסניות שלהם למשק, לכלכלה ולחברה. בתיקים כלכליים, בדגש בתיקי עבריינות פיסקלית, הותוותה בפסיקה מדיניות ענישה, אשר לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס, תוך מתן עדיפות לשיקולי ההרתעה והגמול, ולבכרם על פני נסיבותיו האישיות של העבריין" (רע"פ 2638/13 עובדיה נ' מדינת ישראל (28.4.13); רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל; רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל (20.2.13)).

10. עוד נקבע, כי מדיניות הענישה הראויה בגין ביצוע עבירות מס כוללת בגדרה, ככלל, רכיב של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, ולצדו הטלת קנס כבד. כך אפנה לדברי כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל (3.11.10) הדן בערעור של נאשם בעבירות מס שאמנם חמורות מאלו שלפנינו, אך דבריו העקרוניים יפים גם לענייננו:

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל אינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול -במבט מקל. לא ולא. אדרבא, בית משפט זה, עוד משכבר הימים ראה אותן בחומרה וקבע כ'מדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות'(ע"פ 4097/90 בירסקי נ' מדינת ישראל). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים ששיראו כנורמטיביים מיסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת- אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה".

11. הצדדים עותרים להטיל על נאשמים 1 ו-3 מאסר בדרך של עבודות שירות. הטעם המרכזי לענישה מתונה זו נעוץ בשיהוי, שאף לשיטתי הינו חריג בכל קנה מידה, ומגיע עד כדי 15 שנים ממועד ביצוע העבירות, מושא

האישום השני. אכן, עבירות מס קשות לגילוי, ועל כן, קיימים, לעיתים, פערי זמן של מספר שנים, בציר הזמן שבין גילוי המעשים, חקירתם והגשת כתב אישום בגין ביצועם. השיהוי הניכר במקרה שלפנינו סוטה סטייה משמעותית מסד הזמנים הסביר במקרים אלו ופגע פגיעה קשה בזכויותיהם החוקתיות של הנאשמים. **"הפיכתו של אדם לנאשם בפלילים משנה את חייו. יש לה השלכות כבדות משקל והשלכות רבות על כל תחומי חייו. 'המעמד' של נאשם קשה הוא לאדם. עם הגשת כתב האישום משתנה עולמו. שיווי המשקל הנפשי והחברתי ממנו נהנה מתערער. הוא נתון לסיכונים חדשים. הוא נפגע חברתית. הוא נפגע כלכלית. ימיו ולילות אינם כתמול שלשום"** - דברי הנשיא ברק (כתוארו אז) בבג"צ 7357/95 ברקי פטה המפריס נ' מדינת ישראל (פ"ד נ(2) 769).

דברים נכוחים אמר, באותה סוגיה, בית המשפט העליון, מפי כב' השופט ג'ובראן, גם בפרשה אחרת. במקרה זה, ע"פ 4434/10 אבי יחזקאל נ' מדינת ישראל (16.3.2011) הורשע הנאשם בביצוע מעשי שחיתות חמורים ושליחת יד בכספי ציבור. בית המשפט קיבל ערעורו והקל בעונשו, משסבר כי לא ניתן משקל נאות לשיהוי הממושך בהגשת כתב האישום נגדו:

"עצם ההחלטה האם להעמיד אדם לדין, ולשנות את מעמדו מחשוד לנאשם, הינה החלטה כבדת משקל והרת גורל עבור הפרט. לאור הפגיעות האפשריות המגולמות בה מובן הוא שהחלטה שכזו, ככלל יש לקבל תוך זמן סביר מסיום הליכי החקירה והבדיקה, אלא אם קיימת הצדקה עניינית לעיכוב בקבלתה. עיכוב ושיהוי בקבלת החלטה שכזו עלולה לפגוע בצורה בלתי מידתית בחשוד, אך חשוב להדגיש כי לא כל התארכות של ההליכים משמעה כי נגרם לנאשם עינוי דין" (שם, פ"7).

12. בענייננו, לא הוצגה לפני הצדקה עניינית לשיהוי הניכר ועל כן טוב עשתה המאשימה שנתנה משקל נכבד, בין טיעוניה והסכמתה העונשית, למחדל זה.

13. באשר לנאשם 1, הגיעו הצדדים להסכמה עונשית, לפיה עותרים במשותף למאסר בדרך של עבודות שירות בן 3 חודשים (פחות יום), וזאת כדי למנוע פגיעה ברישיון הקבלן שמחזיק, וכפועל יוצא מכך בפעילותה של נאשמת 2 ובכל משפחתו.

14. עיון בסעיף 8 לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, **תשכ"ט-1969** ותקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (ערעור מהימנות והתנהגות בניגוד למקובל), תשמ"ט-1988 אליהן מפנה סעיף 8(א) לחוק רישום קבלנים, מעלה כי מי האוחז ברישיון קבלן מכח חוק זה, אשר מורשע בפלילים ונדון למעלה משלושה חודשי מאסר, חשוף לסיכון שלילת רישיונו. במקרה שלפנינו, נוכח הטעמים שהוצגו ע"י הצדדים, בצירוף נסיבותיו האישיות של הנאשם, עברו הנקי, הודאתו במיוחד לו, הבעת החרטה ותובנה כנה באשר לחוסר תקינות מעשיו, מצאתי את ההסדר בין הצדדים ראוי ועל כן אאמץ.

15. באשר לנאשמת 3 - נאשמת זו הורשעה כשותפה בכלל המעשים שיוחסו גם לנאשם 1. ב"כ המאשימה רואה

בה המבצעת העיקרית, מי שהפקידה השיקים הבנקאיים ומשכה אותם, פעלה בשם אחותה, במרמה, מול רשויות המס ובסופו של דבר, כמנהלת ובעלת מניות נאשמת 2, הפיקה מכך רווח ניכר.

16. במסגרת טיעוני ההגנה לעונש, נחשפה תמונה מורכבת ביותר ביחס לנאשמת. הנאשמת, ילידת 1966, נטולת עבר פלילי, הינה בת זוגו של נאשם 1. בשנים האחרונות, כפי שעלה מטיעוני ההגנה בדלתיים סגורות ומסמכים שהוגשו (נ/1-4/נ) חוותה מצוקות וקשיים רבים בכל היבטי חייה. התרשמתי מנאשמת חזקה ואינטליגנטית, שמעורבותה במעשים בהם הורשעה וההליך הפלילי שנוהל נגדה וכנגד בעלה, העיבו על חייהם שנים רבות כצל כבד וגרמו לטלטלה קשה בשגרת חייהם. הנאשמים ובני משפחתם שילמו על הסתבכותם בתיק זה מחירים כבדים וקשים מנשוא, ועדיין, בזכות אישיותה החזקה והזוגיות האמיצה ביניהם, יכלו להם.

17. לאחר ששמעתי בתיק זה חלק נכבד מהראיות, אינני סבורה שנכון יהיה להגדיר את הנאשמת 3, כעבריינית המרכזית-כך, בלשונה של ב"כ המאשימה. הנאשמת פעלה בעצה אחת עם נאשם 1, הנאשם הוא שניהל בפועל את נאשמת 2, איש המקצוע והעומד מאחורי מיזמי הבנייה והיזמות. עדיין, אין להפחית מחלקה של הנאשמת, שביצעה בפועל חלק נכבד מהמעשים המיוחסים לנאשמים בכתב האישום, אך בוודאי שלא ניתן להשית עליה כפל עונש מזה שהוסכם ביחס לנאשם 1.

18. עוד התרשמתי משפחתה של הנאשמת זקוקה לה מאד, והרחקתה מעבודתה, תחביביה ופעילותה ההתנדבותית לתקופה ממושכת, תפגע בה פגיעה קשה ובלתי מידתית. על כן מצאתי להעמיד עונשה על הרף התחתון של טווח הענישה שסוכם בן הצדדים.

19. באשר לקנס- המניע לביצוע המעשים בהם הורשעו הנאשמים הוא כלכלי גרידא. כידוע, בעבירות כלכליות יש חשיבות רבה לפגיעה גם בכיסו של הנאשם. שיעור הקנס נגזר מחומרת העבירה, מצבו הכלכלי של הנאשם והיקף המרמה. בענייננו, הוצג מתחם קנס מוסכם הנע בין 250,000 ₪ ל-400,000 ₪.

20. המדובר בנאשמים אמידים, שהרוויחו רווח יפה מעסקם ועדיין רצו יותר. לצורך כך, עשו בתכנון ובתחכום, כדי להונות את רשויות המס. אין חולק שכתב האישום תוקן משמעותית לקולא, מהוראות החיקוק נמחקו עבירות הכוונה, ולכך משמעות רבה. עוד עולה מטיעוני ההגנה, כי הנאשמים פעלו, מיד עם גילוי המחדלים, להסרתם ותשלום המס שחויבו בו. עדיין, לא ניתן להתעלם מחומרת המעשים, ומכך שהורשעו בשני אירועים שונים, שמטרתם אחת, צמצום היקף חבות המס וגריפת הכנסות נוספות לכיסיהם. על כן מצאתי למקם עונשם במרכז המתחם.

21. באשר לנאשמת 2, אאמץ הסכמת הצדדים ואטיל עליה ענישה צופה פני עתיד וקנס סמלי.

22. **אשר על כן, אני גוזרת על הנאשמים את העונשים הבאים:**

א. לנאשם 1- מאסר בפועל בן 3 חודשים פחות יום שירוצה בדרך של עבודות שירות. הנאשם ירצה עבודות השירות במרכז מל"ם בגלילות, 5 ימים בשבוע, במשך 6 שעות עבודה יומיות, החל מיום 5.3.18. במועד זה יתייצב הנאשם עד השעה 08:00 במנהל הממונה על עבודות השירות מחוז מרכז. הנאשם מוזהר בשיתוף פעולה עם הממונה וככל שיפר תנאי הממונה, ניתן יהיה להפקיען ולהטיל עליו מאסר ממש.

ב. לנאשמת 3- מאסר בפועל בן 4.5 חודשים שירוצה בדרך של עבודות שירות. הנאשמת תרצה עבודות השירות במע"ש רעננה, 5 ימים בשבוע, במשך 6 שעות עבודה יומיות, החל מיום 17.6.18. במועד זה תתייצב הנאשמת עד השעה 08:00 במנהל הממונה על עבודות השירות מחוז מרכז. הנאשמת מוזהרת בשיתוף פעולה עם הממונה וככל שתפר תנאי הממונה, ניתן יהיה להפקיען ולהטיל עליה מאסר ממש.

ג. 6 חודשי מאסר אולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה אלא אם יעבור בתקופה של 3 שנים מהיום עבירה בה הורשעו או כל עבירת מס אחרת הכוללת רכיב של כוונה.

ד. על נאשמים 1 ו-3, ביחד ולחוד, יוטל קנס בסך 320,000 ₪ או 45 ימי מאסר. הקנס ישולם ב-20 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.5.18.

ה. לנאשמת 2- קנס סמלי בסך 500 ₪ שישולם עד ליום 1.5.18.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 יום.

ניתן היום, י"ד אדר תשע"ח, 01 מרץ 2018, במעמד הצדדים.